

Begroting 2025 – inbreng D66 Heerlen

Beste voorzitter, college, leden van de raad en inwoners van Heerlen hier in de zaal en thuis,

Inleiding

Voorzitter,

Vandaag staan we hier om te spreken over de toekomst van onze stad en onze regio, waaronder de Euregio Maas-Rijn. Het zijn geen eenvoudige tijden. Terwijl onze samenleving langzaam herstelt van de economische en sociale gevolgen van de coronacrisis, doemen er steeds weer uitdagingen op door de situatie in de wereld waarnaar we zojuist al verwezen.

Nog los van de keuzes die op dit moment in Den Haag gemaakt worden. De protectionistische koers die ons kabinet, met de PVV voorop, ingeslagen is, doet onze regio en stad veel meer kwaad dan goed. Daarom willen wij als D66 voor onze regio stoppen met doemdenken met positieve energie het beste voor Heerlen bereiken.

Elke regio telt

Voorzitter,

Want stel je eens voor: een Nederland waarin elke regio telt. Waar niet alleen gesproken wordt over gelijke kansen voor de regio's, maar die belofte ook daadwerkelijk waargemaakt wordt. Van de Randstad tot aan de Euregio Maas-Rijn.

De afgelopen jaren is er door de vorige kabinetten ingezet op investeren in onze regio, maar daar blijft onder dit kabinet maar weinig van over.

Het protectionistische beleid dat momenteel vanuit Den Haag wordt gevoerd, beperkt de toegang tot internationale markten en belemmert onze inwoners, studenten en ondernemers in Heerlen en Zuid-Limburg om te groeien en zich te ontwikkelen. De stad heeft, mede door de ligging in de grensregio, enorme kansen om te floreren binnen een Europese economie. We willen dat Heerlen dé poort tot Europa is voor NL, en niet gezien wordt als een buitengebied. En daar kunnen wij wat aan doen, nee moeten we zelfs wat aan doen. En daar kunnen wij voor een deel op eigen kracht de verandering in maken.

Eigen kracht

Voorzitter,

Daar zet D66 Heerlen volop op in, we moeten opkomen voor onze belangen als het over de plannen van het kabinet gaat. Zo zijn we blij dat de burgemeester snel aan de slag gegaan is om samen met grensgemeenten een lobby om het instellen van permanente grenscontroles te voorkomen te gaan voeren, zoals het kabinet van plan is.

Als Heerlen zijn we altijd al gewend om internationaal te zijn, te denken en te handelen. In te spelen op de tijd en veranderende omstandigheden. Of die veranderende omstandigheden de mijnsluitingen waren, de verwoesting van landsfort Herle in 1239 door de hertog van Brabant of de aanleg van de Via Belgica die Mosae Trajectum en Coriovallum aan elkaar verbond.

Als de Romeinen niet het lef hadden gehad om die verbinding te maken, was onze stad misschien wel nooit gesticht.

Dus voorzitter, we moeten vooral van onze eigen Heëlesje Wink uitgaan!

Want nieks geet baove der Heëlesje Wink.

Positieve propositie van Heerlen

Voorzitter,

Van eigen kracht uitgaan betekent een positieve marketing over onze stad.

Niet alleen over de evenementen en alles wat in ons centrum te zien is, maar ook over al het prachtigs dat de rest van onze gemeente te bieden heeft. Neem de mooie initiatieven die er in

Heerlerheide zijn, bijvoorbeeld de rigoureuze vergroening en alle activiteiten die er in het winkelcentrum van Heerlerheide georganiseerd worden. Of natuurlijk de braderie in Hoensbroek. Daar kunnen we nog honderden positieve verhalen aan toevoegen, maar daar hebben we nu niet voldoende minuten voor.

Voorzitter,

Wat D66 betreft is er tijd voor perspectief en optimisme in verhaal van onze stad als geheel.

Waarin we de problematiek die er is niet ontkennen, maar ook niet voortdurend benadrukken.

Dat het Programma Heerlen-Noord nodig is, daar is iedereen het over eens. Maar als inwoners van Heerlen-Noord voortdurend in de krant lezen hoe slecht het met het hen gesteld is; daar voelen ze niet beter door én een aanzienlijk deel van de inwoners van Heerlen-Noord herkennen zich er ook niet in. De negatieve beeldvorming die we zelf over Heerlen oproepen maakt het elders ook niet aantrekkelijk voor broodnodige vakmensen (zoals zorgmedewerkers) om naar Heerlen te trekken). Als we als stad in 2050 naar 100.000 inwoners gegroeid willen zijn, is laten zien hoe mooi het wonen in Heerlen is, of dat nou in Heerlen-Noord, -Zuid of Centrum is, enorm belangrijk.

Als stad met ambitie, lef en visie moet dat toch kunnen?

Durf niet alleen te dromen over de toekomst, maar ook over het heden.

Durf ook te dromen in de buurten in Hoensbroek, Heerlerheide en Eikenderveld.

En natuurlijk, daar hoort ook investeren bij, ook in tijden waarin er bezuinigd wordt.

In dat kader:

Het parkeertarief van straatparkeren in het centrum gaat van 1 euro naar 1,50 euro, een verhoging van 50%. D66 vraagt zich af of dit verstandig is. Kunnen we niet ervoor kiezen om het eerste uur gratis te maken?

We moeten keuzes maken, maar is dit de juiste keuze?

Onderwijs

Voorzitter,

In deze begroting investeren we van 2025 t/m 2028 bijna 80 miljoen in de huisvesting van basis-, voortgezet en bijzonder onderwijs, inclusief vele groene schoolpleinen.

Tot deze investeringen hebben we eerder dit jaar bij het IHP toe besloten en daarin hadden wij graag meer middelen voor de noodzakelijke uitbreiding van El Wahda gezien, dus niet alles is daarin rozengeur en maneschijn. Toch willen we dit moment markeren.

En voorzitter,

Afgelopen september vierden we dat de RWTH Aachen inmiddels een jaar in Heerlen gevestigd is! Ook een mooi moment om te markeren, want het blijft uniek dat een buitenlandse universiteit zich op Nederlandse bodem vestigt en dat dit in onze stad wel het geval is, is iets om enorm trots op te zijn.

Daarnaast kregen we vorige week een RIB met de stand van zaken over Zuyd Hogeschool.

Daarin staat onder andere dat uit het haalbaarheidsonderzoek geconcludeerd is dat de volgende stap gezet kan worden. Een belangrijke stap wat ons betreft.

Het is nu zaak om snel na het vaststellen van de begroting extra investeringsruimte vrij te maken voor de verdere aankoop van panden op Promenade I.

Kan de wethouder concretiseren daar meer zicht op is?

Voorzitter,

Kabinet Schoof gaat enorm bezuinigen op Sport, Onderwijs en Cultuur, onder ander op beweegonderwijs, cultuuronderwijs en kinderen met speciale behoeften worden zwaar getroffen.

Als D66 maken wij hier ons grote zorgen over.

Wij willen deze gevolgen voor onze gemeente inzichtelijk maken, inclusief de financiële gevolgen. Hiertoe dienen wij een motie in.

Hoensbroek-Centrum

Voorzitter,

Hoensbroek-centrum, wat D66 betreft een grote prioriteit waar we mee aan de slag moeten. En gelukkig, de start om tot een herontwikkeling te komen is gemaakt. Dit jaar nog wordt het ontwikkelperspectief Hoensbroek-Centrum opgeleverd en erna ga het college voortvarend aan de slag met de uitvoering, zo lezen we in de begroting.

Kan het college dit verder concretiseren?

In de beantwoording van technische vragen heeft het college aangegeven dat er in 2025 een uitvoeringsprogramma wordt gevormd, de eerste concrete stappen gezet gaan worden inclusief resultaten daarvan, maar wat is dat precies? Kan de wethouder ons daarin meenemen?

Voorzitter,

En natuurlijk gebeurt er al wat, zo zien we het mooie resultaat dat het veiligheidscentrum (met de uitgebreide naam: Centrum Veiligheid, Leefbaarheid, Zorg & Recht) in het centrum van Hoensbroek gevestigd gaat worden. Een mooi succes en belangrijk om aan de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel te kunnen gaan werken.

In het bijzonder zijn we verheugd dat in het veiligheidscentrum ook aan opleiding gedaan wordt, doordat het Centrum voor Innovatieve Vakschool (CIV) zich hier ook vestigt.

We kijken uit naar de opening, hopelijk in mei 2025?

Willemskwartier

Voorzitter,

Het Willemskwartier, de driehoek Kempkensweg, Spoorsingel, Willemstraat. De kwaliteitsimpuls van de poort naar Heerlen-Noord gaat er in 2025 komen, hoewel we daarmee op de planning achterlopen, want eigenlijk zouden we eind 2024 al met de openbare ruimte gestart zijn.

Maar als je zoveel ambities hebt als onze stad, kunnen projecten wat vertraging oplopen, dat kan gebeuren.

D66, en met name collega Amine, maakt zich al tijden hard voor de kwaliteitsverbetering van het Willemskwartier, en kijkt reikhalzend uit naar het park dat op de Kempkensweg gerealiseerd gaat worden, waarbij het kwaliteitsniveau van het Maankwartier doorgetrokken wordt. En natuurlijk de groene verbindingstructuur vanaf de spoorwegovergang Willemstraat, over de Willemstraat en Kempkensweg, via de Auroraflat naar het Lange Jan park, zoals in een RIB van begin dit jaar toegezegd is.

Graag horen we van de wethouder wat het tijdsplan van de uitvoering in het Willemskwartier gaat zijn? Zowel voor de openbare ruimte als de ontwikkeling van woningbouw in het gebied.

Skatepark

Voorzitter,

Hoewel collega Nefjodov dadelijk met een amendement gaat komen, die wij mede-ingediend hebben, wil ik hier toch al even kort op vooruit lopen. Ondanks eerdere moties, toezeggingen en tijdsplanningen die eind 2025 eindigden, staat het Skatepark toch niet in de begroting. Daar zijn wij van geschrokken.

D66 heeft dit idee van begin af aan gesteund, het stond in ons verkiezingsprogramma, we hebben ons aangesloten bij het initiatief van GroenLinks om in januari 2022 een petitie in te dienen. En vervolgens is het ook in het coalitieakkoord gekomen.

Na een lang traject moet het skatepark er wat ons betreft komen, linksom of rechtsom.

Het amendement dienen we dus hartstochtelijk mede-in.

Democratische vernieuwing

Voorzitter,

Januari 2025 gaat het dan echt gebeuren; de start van het Burgerberaad.

We hebben het er vaak over gehad, dus inhoudelijk gaan we er niet veel meer over zeggen, maar D66 wil dit moment wel markeren. De uitnodigingen zijn uitgegaan, de loting gaat plaatsvinden of heeft zelfs al plaatsgevonden én dan snel aan de slag!

Voorzitter,

Na deze stap van democratische vernieuwing, zou D66 ook graag de volgende stap gaan zetten; de Burgerbegroting. Afgelopen Algemene Beschouwingen hebben we een motie met een tijdspad in het proces naar een Burgerbegroting ingediend, waaronder het instellen van een klankbordgroep, welke volgens een memo van 17 januari 2024 in de tweede helft van 2024 opgestart zou worden.

Nu begrijpen wij de afgelopen weken dat er in februari pas met een raadsinformatiebijeenkomst gestart zal worden, waarna er gekeken wordt of er een klankbordgroep ingericht gaat worden.

We zijn benieuwd waar de vertraging vandaan komt en waarom het nog niet mogelijk is om een klankbordgroep in te richten?

Wat D66 betreft gaan we, in lijn met de breed aangenomen motie, ook snel aan de slag met het proces naar een Burgerbegroting.

Klimaatbegroting / hittestress

En dan voorzitter,

Last but not least: de Klimaatbegroting. Terug van weg geweest, na een jaar afwezigheid.

Fijn dat er naar onze oproep in dezen geluisterd is.

De Klimaatbegroting geeft immers altijd een mooi cijfermatig inzicht in de stand van zaken van onze klimaatdoelstellingen. Dank aan de wethouder hiervoor.

In deze klimaatbegroting viel ons op dat er weinig ambitie is om hittestress in onze stad aan te pakken. In de begroting en het programmaplan Duurzaamheid staat dat we in 2026 pas een nulmeting gaan doen en in 2027 pas beleid gaan ontwikkelen.

Wat D66 betreft is dat veel te laat.

Voor al kwetsbare groepen, zoals ouderen, kinderen en mensen met chronische aandoeningen hebben last van hittestress. Juist om deze groepen te beschermen, zouden wij als D66 graag meer ambitie van het college zien om dit aan te pakken.

Hoe ziet het college dit?

Voorzitter,

Het is denk ik duidelijk, wat D66 betreft moeten we óók in tijden van bezuinigingen ambitie blijven houden én meer trots op onze **gehele stad** uitdragen!